

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

BÙI MINH TIẾN

**TĂNG CƯỜNG XÃ HỘI HOÁ GIÁO DỤC
NHẪM PHÁT TRIỂN TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ
Ở HUYỆN ĐÔNG TRIỀU TỈNH QUẢNG NINH**

**Chuyên ngành: QUẢN LÝ GIÁO DỤC
Mã số: 60.14.05**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN THỊ TÍNH

THÁI NGUYÊN - 2010

LỜI CẢM ƠN

Tác giả xin được bày tỏ lời cảm ơn chân thành tới:

TS Nguyễn Thị Tính, người thầy đã tận tình hướng dẫn và giúp đỡ tôi trong quá trình thực hiện và hoàn thành luận văn tốt nghiệp, các giáo sư, phó giáo sư, giảng viên, các cán bộ, công nhân viên của trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy, hướng dẫn và giúp đỡ tôi, tạo điều kiện cho tôi trong quá trình học tập và nghiên cứu để hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn lãnh đạo huyện Đông Triều, Phòng Giáo dục huyện Đông Triều và BGH, giáo viên các trường THCS của huyện Đông Triều và nhân dân trên địa bàn huyện Đông Triều tỉnh Quảng Ninh đã động viên giúp đỡ, tạo điều kiện và hợp tác trong quá trình thực hiện đề tài.

Luận văn chắc chắn sẽ còn nhiều thiếu sót. Tác giả kính mong nhận được sự góp ý, chỉ dẫn của các thầy cô giáo, các chuyên gia và các bạn đồng nghiệp.

Thái Nguyên, tháng 7/2010.

Tác giả

Bùi Minh Tiến

NHỮNG CỤM TỪ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN

1. XHH - Xã hội hoá
2. XHHGD - Xã hội hoá giáo dục
3. THCS - Trung học cơ sở
4. CNH - Công nghiệp hoá
5. HĐH - Hiện đại hoá
6. GD&ĐT - Giáo dục và đào tạo
7. LLXH - Lực lượng xã hội
8. THPT - Trung học phổ thông
9. BGH - Ban giám hiệu

MỤC LỤC

NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu của đề tài	3
3. Đối tượng và khách thể nghiên cứu	3
4. Nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài	3
5. Giả thuyết khoa học.....	3
6. Phạm vi nghiên cứu.....	4
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Kết cấu của đề tài	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN CỦA CÔNG TÁC XÃ HỘI HOÁ GIÁO DỤC Ở BẬC TRUNG HỌC CƠ SỞ	6
1.1. Khái quát lịch sử vấn đề nghiên cứu	6
1.2. Một số khái niệm công cụ.....	8
1.2.1. Khái niệm xã hội hoá giáo dục.....	8
1.2.2. Xã hội hoá giáo dục Trung học cơ sở.....	14
1.2.3. Phát triển trường Trung học cơ sở.....	17
1.3. Những vấn đề cơ bản của xã hội hoá giáo dục bậc học THCS	17
1.3.1. Mục tiêu của xã hội hoá giáo dục bậc học THCS	17
1.3.2. Nội dung của xã hội hoá giáo dục bậc học THCS	20
1.3.3. Nguyên tắc chỉ đạo xã hội hoá giáo dục bậc học THCS	26
1.3.4. Các hình thức thực hiện công tác xã hội hoá giáo dục bậc học THCS.....	33
1.3.5. Tổng kết kinh nghiệm xã hội hoá giáo dục của một số nước trên thế giới và trong khu vực	36
1.4. Điều kiện để thực hiện XHHGD THCS có hiệu quả	38
Kết luận chương 1	39

Chương 2: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC XÃ HỘI HOÁ GIÁO DỤC TRUNG	
HỌC CƠ SỞ Ở HUYỆN ĐÔNG TRIỀU TỈNH QUẢNG NINH	40
2.1. Vài nét về tình hình kinh tế, văn hoá, giáo dục của huyện Đông Triều	
tỉnh Quảng Ninh	40
2.1.1. Vài nét về vị trí địa lý của địa bàn huyện Đông Triều	40
2.1.2. Vài nét về Văn hoá - Xã hội.....	41
2.1.3. Vài nét về tình hình giáo dục của huyện	42
2.2. Thực trạng công tác xã hội hoá giáo dục để phát triển trường THCS	
của huyện Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh	43
2.2.1 Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý, giáo viên nhà trường và	
chính quyền, đoàn thể, nhân dân địa phương về công tác xã hội hoá	
giáo dục Trung học cơ sở.....	44
2.2.2. Nội dung của công tác xã hội hoá giáo dục phát triển trường THCS	
trên địa bàn huyện Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh	46
2.3. Kết quả của công tác xã hội hoá giáo dục THCS đã đạt được ở huyện	
Đông Triều giai đoạn 2005-2009	60
2.3.1. Kết quả đã đạt được	60
2.3.2. Xã hội hoá trong công tác tuyên truyền giáo dục THCS	62
2.3.3. Xã hội hoá trong huy động nguồn lực đầu tư	63
2.3.4. Xã hội hoá giáo dục THCS trong phát triển quy mô trường lớp.....	64
2.3.5. Xã hội hoá trong nâng cao chất lượng dạy và học	65
Kết luận chương 2	70
Chương 3: CÁC BIỆN PHÁP XÃ HỘI HOÁ GIÁO DỤC NHẪM PHÁT TRIỂN	
TRƯỜNG THCS Ở HUYỆN ĐÔNG TRIỀU TỈNH QUẢNG NINH.....	72
3.1. Các nguyên tắc xây dựng biện pháp	72
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo hài hoà lợi ích giữa các lực lượng thực hiện	
XHHGD trung học cơ sở	72
3.1.2. Đảm bảo tính dân chủ, đồng thuận của các lực lượng XHHGD.	72

3.1.3. Đảm bảo tính pháp lý trong XHHGD	73
3.1.4. Đảm bảo tính hiệu quả	73
3.2. Các biện pháp	74
3.2.1. Tạo môi trường cho tổ chức xã hội và cá nhân tham gia làm chủ phát triển giáo dục THCS	74
3.2.2. Kế hoạch hoá công tác XHHGD Trung học cơ sở ở huyện Đông Triều tỉnh Quảng Ninh.....	76
3.2.3. Dân chủ hoá giáo dục và dân chủ hoá nhà trường	79
3.2.4. Xây dựng và quy hoạch phát triển mạng lưới các trường THCS, đa dạng hoá các loại hình giáo dục THCS trên địa bàn huyện Đông Triều	83
3.2.5. Thể chế hoá chủ trương, chính sách XHHGD trung học cơ sở ở địa bàn huyện Đông Triều - Quảng Ninh.....	86
3.2.6. Đẩy mạnh thực hiện xã hội hoá công tác giáo dục trong mỗi nhà trường, cơ sở giáo dục THCS.....	88
3.3. Mối quan hệ giữa các biện pháp	89
3.4. Khẳng định về tính khả thi của các biện pháp	90
3.4.1. Mục đích khảo nghiệm	90
3.4.2. Nội dung khảo nghiệm.....	90
3.4.3. Phương pháp khảo nghiệm	91
3.4.4. Kết quả khảo nghiệm	91
Kết luận chương 3	94
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	95
1. Kết luận.....	95
2. Khuyến nghị	96
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	98

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Nhận thức của CB quản lý, GV, chính quyền, nhân dân về sự nghiệp giáo dục THCS	44
Bảng 2.2. Nhận thức về mục tiêu của XHHGD	45
Bảng 2.3: Thực trạng xây dựng môi trường giáo dục ở trường THCS trên địa bàn huyện Đông Triều, tỉnh Quảng Ninh	47
Bảng 2.4. Mô hình giáo dục THCS ở huyện Đông Triều	48
Bảng 2.5. Tìm hiểu nguyên nhân học sinh THCS bỏ học?.....	49
Bảng 2.6. Quy mô trường lớp và cơ sở vật chất Trường THCS	50
Bảng 2.7. Huy động các nguồn lực để xây dựng cơ sở vật chất Trường THCS	51
Bảng 3.1. Nhận xét đánh giá của chuyên gia về mức độ hợp lý của các biện pháp tăng cường XHHGD THCS trên địa bàn huyện Đông Triều	92

NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG

1. Lý do chọn đề tài

Nhân loại đã bước vào một thế kỷ mới, thế kỷ của khoa học công nghệ hiện đại, thế kỷ trí tuệ con người giữ vai trò quyết định sự phát triển, với những xu thế toàn cầu hoá, quốc tế hoá và phát triển mạnh như vũ bão của kinh tế tri thức, công nghệ cao, nhất là công nghệ thông tin, hình thành nền văn minh trí tuệ... Những xu thế này là cơ hội lớn cần nắm bắt để con đường công nghiệp hoá, hiện đại hoá (CNH, HĐH) nước ta được tiến hành một cách có hiệu quả, bên cạnh những bước tuần tự, phải có những bước nhảy vọt bằng cách vận dụng sáng tạo nhiều ý tưởng, tri thức và công nghệ hiện đại, nâng cao nội lực, đi thẳng vào một số ngành công nghệ cao, một số ngành với quy mô và tốc độ ngày càng lớn hơn, nhanh hơn. Những xu thế trên là những thách thức lớn cần vượt qua đối với một số ngành nói chung và đối với giáo dục nói riêng. Đại hội Đảng lần thứ IX đã nhấn mạnh, nước ta vẫn còn là một nước kinh tế kém phát triển, mức sống nhân dân còn thấp, trong khi đó cuộc cạnh tranh quốc tế ngày càng quyết liệt, nếu chúng ta không nhanh chóng vươn lên, sẽ càng tụt hậu xa về kinh tế. Cơ hội và thách thức đan xen nhau không chỉ về mặt kinh tế mà còn cả về văn hoá, xã hội. Thực chất đó là cơ hội và thách thức về yếu tố con người, về nguồn nhân lực, đặc biệt là năng lực trí tuệ sáng tạo và ý chí vươn lên bền vững của con người, của cộng đồng và toàn xã hội. Trong bối cảnh hiện nay giáo dục giữ vai trò vô cùng quan trọng “Cùng với khoa học công nghệ, Giáo dục - Đào tạo là nhân tố quyết định sự phát triển kinh tế văn hoá, chính trị xã hội của đất nước”. Để giáo dục thực sự là động lực thúc đẩy kinh tế, văn hoá xã hội phát triển thì xã hội hoá giáo dục (XHHGD) là một trong những biện pháp hữu hiệu để giáo dục thực hiện đúng chức năng của mình.

Tư tưởng chỉ đạo xuyên suốt của Đảng và Nhà nước về XHHGD được thể hiện trong các Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc của Đảng lần thứ VI, lần thứ VII, lần thứ VIII, Nghị quyết Hội nghị Trung ương II (khoá VIII), Đại hội lần IX, lần X...là: Phát huy truyền thống hiếu học của dân tộc; xây dựng nền giáo dục hiện đại của dân, do dân và vì dân; giáo dục vừa là mục tiêu, vừa là động lực của sự phát triển kinh tế - xã hội; Nội dung cơ bản của XHHGD bao gồm hai khía cạnh song hành quan hệ mật thiết và tác động lẫn nhau một cách biện chứng, đó là:

Thứ nhất, mọi tổ chức, mọi tập thể, mọi cá nhân theo khả năng của mình đều có thể cung ứng cơ hội học tập cho cộng đồng

Thứ hai, mọi người dân trong cộng đồng đều có thể tận dụng cơ hội để có cơ hội học tập và tham gia phát triển giáo dục, học để lập thân, lập nghiệp. Nâng cao chất lượng cuộc sống.

Xã hội hoá giáo dục và đào tạo là một trong những động lực quan trọng để thúc đẩy sự nghiệp CNH, HĐH đất nước, là điều kiện để tạo ra và phát huy lợi thế cạnh tranh về nguồn lực con người trong quá trình toàn cầu hoá và phát triển nền kinh tế tri thức. Đặc biệt trong việc thực hiện phong trào xây dựng trường học thân thiện học sinh tích cực, thì xã hội hoá giáo dục là một trong những biện pháp giúp cho nhà trường huy động nguồn lực để thực hiện tốt chủ trương của ngành.

Tuy nhiên trong thực tế chính quyền địa phương các cấp, các lực lượng xã hội và nhân dân còn một bộ phận không nhỏ chưa nhận thức đúng về trách nhiệm của mình trong việc phối hợp với nhà trường làm tốt công tác giáo dục ở địa phương. Do đó hiệu quả giáo dục chưa cao, xuất phát từ lý do trên chúng tôi chọn đề tài nghiên cứu: ***“Tăng cường xã hội hoá giáo dục nhằm phát triển trường trung học cơ sở ở huyện Đông Triều tỉnh Quảng Ninh”***.

2. Mục đích nghiên cứu của đề tài

Trên cơ sở nghiên cứu lý luận và phân tích thực trạng công tác xã hội hoá giáo dục trung học cơ sở ở huyện Đông Triều tỉnh Quảng Ninh, từ đó đề xuất những biện pháp tăng cường công tác XHHGD nhằm phát triển trường trung học cơ sở ở huyện Đông Triều tỉnh Quảng Ninh.

3. Đối tượng và khách thể nghiên cứu

3.1. Đối tượng nghiên cứu: Các biện pháp tăng cường công tác xã hội hoá giáo dục nhằm phát triển trường THCS ở huyện Đông Triều tỉnh Quảng Ninh.

3.2. Khách thể nghiên cứu: Quá trình xã hội hoá giáo dục bậc THCS ở huyện Đông Triều tỉnh Quảng Ninh.

3.3 Khách thể điều tra: Cán bộ quản lý, giáo viên, học sinh trường THCS huyện Đông Triều và Chính quyền, đoàn thể và nhân dân ở huyện Đông Triều tỉnh Quảng Ninh.

4. Nhiệm vụ nghiên cứu của đề tài

4.1. Xác định cơ sở lý luận của công tác xã hội hoá giáo dục ở bậc trung học cơ sở

4.2. Phân tích thực trạng công tác xã hội hoá giáo dục để phát triển trường trung học cơ sở ở huyện Đông Triều tỉnh Quảng Ninh.

4.3. Xây dựng các biện pháp tăng cường xã hội hoá giáo dục nhằm phát triển trường THCS ở huyện Đông Triều tỉnh Quảng Ninh.

5. Giả thuyết khoa học

Phát triển trường THCS huyện Đông Triều tỉnh Quảng Ninh phụ thuộc không nhỏ vào các nguồn lực của xã hội, nếu xây dựng được các biện pháp tăng cường công tác xã hội hoá giáo dục trong thực hiện xây dựng, phát triển trường THCS ở huyện Đông Triều tỉnh Quảng Ninh sẽ góp phần huy động một cách tối đa các nguồn lực phát triển giáo dục THCS trên địa bàn nói riêng và phát triển hệ thống giáo dục của huyện nói chung.